

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ
УКРАЇНИ ХАРКІВСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

*Факультет № 6
Кафедра соціології та психології*

**МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ
ДО СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ
з навчальної дисципліни «Засади сучасної науково-дослідної та дослідно-
конструкторської діяльності в Україні»
обов'язкових компонент
освітньо-наукової програми третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
*081 «Право»***

Харків 2023

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол від 30.08.2023 № 7

СХВАЛЕНО

Вченою радою факультету № 6
Протокол від 25.08.2023 № 7

ПОГОДЖЕНО

Секцією Науково-методичної ради
ХНУВС з гуманітарних та соціально-
економічних дисциплін
Протокол від 29.08.2023 № 7

Розглянуто на засіданні кафедри соціології та психології
Протокол від 15.08.2023 № 8

Розробники: професор кафедри соціології та психології, доктор педагогічних наук, доцент Марченко О. Г.

Рецензенти:

1. Завідувач кафедри соціології та психології факультету № 6 Харківського національного університету внутрішніх справ, доктор психологічних наук, професор Євдокімова О. О.
2. Завідувач кафедри льотної експлуатації та безпеки польотів льотної академії Національного авіаційного університету, доктор технічних наук, професор Тимочко О. І.

1. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами (денна форма навчання)

Номер та назва навчальної теми	Кількість годин, відведених на вивчення навчальної дисципліни						Вид контролю
	Всього	з них :					
		лекції	Семінарські	Практичні	Лабораторні	Самостійна робота	
Тема № 1. Система державних органів управління та регулювання науково-дослідної та дослідно-конструкторської діяльності в Україні.	12	2	4	-	-	6	
Тема № 2. Законодавчі та нормативно-правові акти в галузі державного управління та регулювання науково-дослідної та дослідно-конструкторської діяльності в Україні.	12	2	4	-	-	6	
Тема № 3. Правове регулювання міжнародного трансферу результатів науково-дослідної та дослідно-конструкторської діяльності.	12	2	4	-	-	6	
Тема № 4. Наука як система знань і сфера людської діяльності: поняття, ознаки, класифікація, функції.	12	2	4	-	-	6	
Тема № 5. Науково-дослідна та дослідно-конструкторська діяльність: сутність, види, суб'єкти, об'єкти.	12	2	4	-	-	6	
Тема № 6. Науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи (НДДКР): правове, інформаційне, нормативне, патентно-ліцензійне, матеріально-технічне.	12	2	4	-	-	6	екзамен
Тема № 7. Форми, види науково-дослідної та дослідно-конструкторської діяльності у закладах вищої освіти.	12	2	4	-	-	6	
Тема № 8. Загально-наукові та спеціально-юридичні методи досліджень на правову тематику.	12	2	4	-	-	6	
Тема № 9. Бібліотечно-бібліографічні джерела та Інтернет-ресурси науково-дослідної та дослідно-конструкторської діяльності.	12	2	4	-	-	6	
Тема № 10. Експертиза як невід'ємна складова науково-дослідної та дослідно-	12	2	4	-	-	6	

конструкторської діяльності.						
Всього за семестр за № 2:	120	20	40	-	-	60

2. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами (заочна форма навчання)

Номер та назва навчальної теми	Кількість годин, відведених на вивчення навчальної дисципліни						Вид контролю
	Всього	з них:					
		лекції	Семінарські	Практичні	Лабораторні	Самостійна робота	
Тема № 1. Система державних органів управління та регулювання науково-дослідної та дослідно-конструкторської діяльності в Україні.	14	2	2	-	-	10	екзамен
Тема № 2. Законодавчі та нормативно-правові акти в галузі державного управління та регулювання науково-дослідної та дослідно-конструкторської діяльності в Україні.	12	-	2	-	-	10	
Тема № 3. Правове регулювання міжнародного трансферу результатів науково-дослідної та дослідно-конструкторської діяльності.	10	-	-	-	-	10	
Тема № 4. Наука як система знань і сфера людської діяльності: поняття, ознаки, класифікація, функції.	12	-	2	-	-	10	
Тема № 5. Науково-дослідна та дослідно-конструкторська діяльність: сутність, види, суб'єкти, об'єкти.	14	2	2	-	-	10	
Тема № 6. Науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи (НДДКР): правове, інформаційне, нормативне, патентно-ліцензійне, матеріально-технічне.	14	2	2	-	-	10	
Тема № 7. Форми, види науково-дослідної та дослідно-конструкторської діяльності у закладах вищої освіти.	10	-	-	-	-	10	
Тема № 8. Загально-наукові та спеціально-юридичні методи досліджень на правову тематику.	14	2	2	-	-	10	
Тема № 9. Бібліотечно-бібліографічні джерела та Інтернет-ресурси науково-	14	2	2	-	-	10	

дослідної та дослідно-конструкторської діяльності.							
Тема № 10. Експертиза як невід’ємна складова науково-дослідної та дослідно-конструкторської діяльності.	6	-	-	-	-	6	
Всього за семестр № 2:	120	10	14			96	

2. Методичні вказівки до семінарських занять

Тема № 1. Система державних органів управління та регулювання науково-дослідної та дослідно-конструкторської діяльності в Україні.

Семінарське заняття: Компетенції та повноваження державних органів у сфері науково-дослідної та дослідно-конструкторської діяльності в Україні.

Навчальна мета заняття: Визначити основні права, обов’язки, функції державних органів управління та регулювання науково-дослідної та дослідно-конструкторської діяльності в Україні.

Кількість годин - 4 год. (денна форма навчання), - 2 год. (заочна форма навчання)

Навчальні питання:

1. Основні цілі, принципи, форми, методи державної науково-технічної політики.
2. Система державних органів управління та регулювання науково-дослідної та дослідно-конструкторської діяльності в Україні: Центральна Верховна Рада України, Президент України, Кабінет Міністрів України, Національна рада України з питань розвитку науки і технологій, Міністерство освіти і науки України, інші центральні органи виконавчої влади.
3. Компетенції та повноваження державних органів у сфері науково-дослідної та дослідно-конструкторської діяльності.

Методичні вказівки до першого питання:

У відповіді на перше питання слід взяти до уваги, що основні цілі, напрями, принципи, форми і методи діяльності держави в науково-технічній сфері визначає державна науково-технічна політика, яка є складовою соціально-економічної політики України.

Методичні вказівки до другого питання:

При відповіді на друге питання, варто визначити ієрархію державних органів управління та регулювання науково-дослідної та дослідно-конструкторської діяльності в Україні: Центральна Верховна Рада України, Президент України, Кабінет Міністрів України, Національна рада України з питань розвитку науки і технологій, Міністерство освіти і науки України, інші центральні та місцеві органи виконавчої влади.

Визначити ієрархічну структуру державних наукових установ: Національна академія наук України (НАН України); галузеві академії наук – зокрема, Академія правових наук України, Українська академія аграрних наук, Академія медичних наук України, Академія педагогічних наук України, Академія мистецтв України.

Методичні вказівки до третього питання:

Для відповіді на третє питання доцільно проаналізувати компетенції як її права та обов'язки, форми та методи їх реалізації, а також предмети відання державних органів управління та регулювання науково-дослідної та дослідно-конструкторської діяльності в Україні. Особливу увагу приділити діяльності УкрІНТЕІ, який було утворено в 2015 р. з метою забезпечення здійснення та наукового супроводу заходів з реалізації державної політики у сферах наукової, науково-технічної, інноваційної діяльності та трансферу технологій, а також для наукового забезпечення виконання завдань у зазначених вище сферах.

Теми рефератів

1. Наука як сфера людської діяльності.
2. Поняття про науку та її еволюцію. Наука як система знань.
3. Психологія та технологія наукової творчості.

Література

Нормативно-правові акти

1. Конституція України від 28.06.1996 р. (зі змінами і доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254k/96-вр>.
2. Про наукову і науково-технічну діяльність: Закон України від 26.11.2015 р. № 848-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19>.

Основна:

1. Рябовол Л. Т. Система законодавства про наукову та науково-технічну діяльність. *Наукові записки. Серія: Право*. 2018. Вип. 5. С. 4-10. (https://www.cuspu.edu.ua/images/nauk_zapiski/pravo/5_2018/4-10.pdf).
2. Коробочка О. М. Методологія та організація наукових досліджень : конспект лекцій. Дніпродзержинськ : ДДТУ, 2015. 100 с. (<http://lib.istu.edu.ua/index.php?p=23&id=3740>).

Допоміжна:

1. Христинченко Н. П. Суб'єкти наукової діяльності в Україні. *Наше право*. 2014. № 5. С. 50-53. (http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=Nashp_2014_5_10).

Інформаційні ресурси

1. Сайт Верховної Ради України (законодавство) <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/main/>

Тема № 2. Законодавчі та нормативно-правові акти в галузі державного управління та регулювання науково-дослідної та дослідно-конструкторської діяльності в Україні.

Семінарське заняття: Законодавча база державного управління та регулювання науково-дослідної та дослідно-конструкторської діяльності в Україні.

Навчальна мета заняття: вивчити закони та підзаконні акти з регулювання науково-дослідної та дослідно-конструкторської діяльності в Україні.

Кількість годин - 4 год. (денна форма навчання), - 2 год. (заочна форма

навчання).

Навчальні питання:

1. Положення законів, що визначають державну політику у сфері регулювання науково-дослідної та дослідно-конструкторської діяльності в Україні.

2. Підзаконні нормативно-правові акти, які регламентують науково-дослідної та дослідно-конструкторської діяльності в Україні.

Методичні вказівки до першого питання:

За першим питанням рекомендується вивчити положення Конституції України, Закону України «Про наукову та науково-технічну діяльність», Закону України «Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки» та ін., що визначають державну політику у сфері регулювання науково-дослідної та дослідно-конструкторської діяльності в Україні.

Методичні вказівки до другого питання:

При підготовці відповіді на друге питання врахувати, як зміст основних положень законодавчих актів відображений у підзаконних актах, перелік яких наведено в тексті лекції за темою № 3.

Теми для рефератів

1. Правові аспекти вирішення проблемних ситуацій наукової діяльності.

2. Права особи, стосовно якої порушено питання про порушення академічної доброчесності.

Література

Нормативно-правові акти:

1. Про наукову і науково-технічну діяльність: Закон України від 26.11.2015 р. № 848-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19>.

2. Про інформацію: Закон України від 02.10.92 № 2658-XII (зі змінами 01.01.2022). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>.

3. Про науково-технічну інформацію: Закон України від 25.06.93 № 3323-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3322-12#Text>.

4. Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки: Закон України від 11.07.2001 р. № 2623-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2623-14>.

5. Про затвердження Порядку реєстрації та обліку відкритих науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт і дисертацій: Наказ Міністерства освіти і науки України від 27.10.2008 № 977. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0312-09#Text>.

Основна:

1. Рябовол Л. Т. Система законодавства про наукову та науково-технічну діяльність. *Наукові записки. Серія: Право.* 2018. Вип. 5. С. 4-10. (https://www.cuspu.edu.ua/images/nauk_zapiski/pravo/5_2018/4-10.pdf).

2. Коробочка О. М. Методологія та організація наукових досліджень : конспект лекцій. Дніпродзержинськ: ДДТУ, 2015. 100 с. (<http://lib.istu.edu.ua/index.php?p=23&id=3740>).

Допоміжна:

1. Христинченко Н. П. Суб'єкти наукової діяльності в Україні. *Наше право*. 2014. № 5. С. 50-53. (http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=Nashp_2014_5_10).

Інформаційні ресурси

1. Сайт Верховної Ради України (законодавство) <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/main/>
2. Головний правовий портал України <http://www.ligazakon.ua/>

Тема № 3. Правове регулювання міжнародного трансферу результатів науково-дослідної та дослідно-конструкторської діяльності.

Семінарське заняття: Правові аспекти організації міжнародного трансферу результатів науково-дослідної та дослідно-конструкторської діяльності.

Навчальна мета заняття: вивчити закордонний і вітчизняний досвід, нормативно-правові акти з правового регулювання міжнародного трансферу результатів науково-дослідної та дослідно-конструкторської діяльності.

Кількість годин - 4 год. (денна форма навчання), - 0 год. (заочна форма навчання)

Навчальні питання:

1. Організація трансферу технологій за кордоном.
2. Становлення вітчизняної мережі результатів науково-дослідної та дослідно-конструкторської діяльності.
3. Правовий супровід мережі трансферу результатів науково-дослідної та дослідно-конструкторської діяльності в умовах євроінтеграції.

Методичні вказівки до першого питання:

За першим питанням рекомендовано опрацювати текст лекції та запропоновану літературу. Звернути увагу на уточнення сутності понять «трансфер», «мережа», «технологія». З'ясувати передумови трансферу технологій, досвід його організації та правове забезпечення трансферу результатів наукової та науково-технічної діяльності в різних країнах, зокрема, Європейському Союзу.

Методичні вказівки до другого питання:

Проаналізувати вітчизняний досвід організації результатів науково-дослідної та дослідно-конструкторської діяльності.

Методичні вказівки до третього питання:

Вивчити зміст положень Закону України «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій» стосовно передачі технологій та інших результатів науково-дослідної та дослідно-конструкторської діяльності. Урахувати визначення європейського дослідницького простору в Законі України «Про наукову та науково-технічну діяльність». Розкрити зміст організаційних заходів та правових форм щодо передачі нових технічних досягнень, розробок від наукових установ, авторів до третіх осіб. Визначити особливості передачі

результатів науково-дослідної та дослідно-конструкторської діяльності в умовах євроінтеграції та глобалізації.

Теми рефератів

1. Особливості патентних досліджень.
2. Становлення наукознавства в Україні та закордоном.
3. Авторське право: міжнародний вимір.

Література

Нормативно-правові акти

1. Про наукову і науково-технічну діяльність: Закон України від 26.11.2015 р. № 848-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19>.
2. Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки: Закон України від 11.07.2001 р. № 2623-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2623-14>.
3. «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій»: Закон України № 45 01.10.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/143-16#Text>.

Основна:

1. Важинський С. Є., Щербак Т. І. Методика та організація наукових досліджень: навч. посіб. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 260 с. (<https://pedagogy.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/03/vajinskii-posibnyk.pdf>).
2. Новіков Є. А. Правове регулювання діяльності мережі трансферу технологій : монографія. Харків : НДІ ПЗІР НАПрНУ, 2019. 173 с. (<https://ndipzir.org.ua/archives/5995>).

Допоміжна:

1. Баранова Ю. О. Методологічні правила порівняльно-правових досліджень: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: 12.00.01. Одеса, 2015. 28 с. (<http://dspace.onua.edu.ua/handle/11300/3225>).
2. Габаковська Х. В. Дослідницький підхід як елемент методології у сучасній юриспруденції: дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: 12.00.01. Івано-Франківськ, 2018. 207 с. (http://ek.nlu.edu.ua/cgi-bin/irbis64r_01/cgiirbis_64.exe?C21COM=S&I21DBN=PRAVO&P21DBN=PRAVO&S21FMT=fullweb&S21ALL=%28%3C.%3EU%3D340.115%28043.3%29%3C.%3E%29&FT_REQUEST=&FT_PREFIX=&Z21ID=&S21STN=1&S21REF=5&S21CNR=20).

Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України ім. І. І. Вернадського www.nbuv.gov.ua.

Тема № 4. Наука як система знань і сфера людської діяльності: поняття, ознаки, класифікація, функції.

Семінарське заняття: Наука: складники системи знань, класифікація, функції.

Навчальна мета заняття: з'ясувати сутність науки як системи наукових знань як сфери людської діяльності, уточнити класифікацію наук за різними підставами, визначити функції науки.

Кількість годин - 4 год. (денна форма навчання), - 2 год. (заочна форма

навчання)

Навчальні питання:

1. Складники наукової системи знань.
2. Класифікація наук.
3. Функції науки.

Методичні вказівки до першого питання:

За першим питанням доцільно уточнити двобічну сутність поняття науки як системи знань та сфери людської діяльності. Ознайомитися зі складниками системи наукових знань. Визначити функції науки.

Методичні вказівки до другого питання:

Визначити підстави для класифікації наук.

Ознайомитися з класифікацією наук, запропоновану ВАК. Ознайомитися з проєктом Переліку наукових спеціальностей за галузями науки, який розроблено відповідно до статті 42 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність».

Методичні вказівки до третього питання:

Визначити функції науки: пізнавальну, світоглядну, виробничу, соціальні, культурні. Уточнити функції юридичної науки.

Теми рефератів

1. Поглиблення інтеграції суспільних, природничих і технічних наук.
2. Сутність, особливості та стиль наукового мислення.
3. Психологічні аспекти формування наукового мислення.

Література

Нормативно-правові акти

1. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
2. Про наукову і науково-технічну діяльність: Закон України від 26.11.2015 р. № 848-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19>.
3. Про інформацію: Закон України від 02.10.92 № 2658-XII (зі змінами 01.01.2022). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>.
4. Про науково-технічну інформацію: Закон України від 25.06.93 № 3323-XII.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3322-12#Text>.
5. Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки: Закон України від 11.07.2001 р. № 2623-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2623-14>.
6. Про освіту: Закон України від 05.07.2017 р. № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.

Основна

1. Важинський С. Є., Щербак Т. І. Методика та організація наукових досліджень: навч. посіб. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 260 с. (<https://pedagogy.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/03/vajinskii-posibnyk.pdf>).
2. Коробочка О. М. Методологія та організація наукових досліджень : конспект лекцій. Дніпродзержинськ : ДДТУ, 2015. 100 с. (<http://lib.istuu.edu.ua/index.php?p=23&id=3740>).

3. Швець Ф. Д. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. Рівне: НУВГП, 2016. 151 с. (<http://ep3.nuwm.edu.ua/3946/>).

Допоміжна:

1. Христинченко Н. П. Суб'єкти наукової діяльності в Україні. *Наше право*. 2014. № 5. С. 50-53. (http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=Nashp_2014_5_10).

Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України ім. І. І. Вернадського www.nbuv.gov.ua.

Тема № 5. Науково-дослідна та дослідно-конструкторська діяльність: сутність, види, суб'єкти, об'єкти.

Семінарське заняття: Науково-дослідна та дослідно-конструкторська діяльність як різновиди наукової (науково-технічної) діяльності.

Навчальна мета заняття: уточнити сутність і змістовно-структурна характеристика науково-дослідної та дослідно-конструкторської діяльності.

Кількість годин - 4 год. (денна форма навчання), - 2 год. (заочна форма навчання)

Навчальні питання:

1. Різновиди наукової (науково-технічної) діяльності.
2. Соціально-правовий статус суб'єктів науково-дослідної та дослідно-конструкторської діяльності.
3. Науково-технічний (прикладний) результат як об'єкти наукової та науково-технічної діяльності.

Методичні вказівки до першого питання:

За першим питанням доцільно ознайомитися із положенням Закону України «Про наукову та науково-технічну діяльність», де зазначено, що наукова (науково-технічна) робота - наукові дослідження та науково-технічні (експериментальні) розробки, проведені з метою одержання наукового, науково-технічного (прикладного) результату. Основними видами наукової (науково-технічної) роботи є науково-дослідні, дослідно-конструкторські, проектно-конструкторські, дослідно-технологічні, технологічні, пошукові та проектно-пошукові роботи, виготовлення дослідних зразків або партій науково-технічної продукції, а також інші роботи, пов'язані з доведенням нових наукових і науково-технічних знань до стадії практичного використання. Проаналізувати місце науково-дослідної та дослідно-конструкторської діяльності в системі наукової (науково-технічної) діяльності.

Методичні вказівки до другого питання:

За другим питанням визначити компетенції наукових і науково-педагогічних працівників як сукупність їхніх прав і обов'язків, особливості

їхньої діяльності в умовах державних наукових установ. Звернути увагу на питання атестації та підвищення кваліфікації наукових працівників. Визначити шляхи забезпечення гарантій соціально-правового статусу вчених, наукових, науково-педагогічних працівників.

Методичні вказівки до третього питання:

Визначити різні аспекти поняття «науковий об'єкт». Визначити сутність науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт як об'єкта та результатів науково-дослідної та дослідно-конструкторської діяльності.

Теми рефератів

1. Види систематизації результатів науково-дослідної та дослідно-конструкторської діяльності.
2. Правовий статус суб'єкта науково-дослідної та дослідно-конструкторської діяльності.
3. Наукові та науково-педагогічні працівники.

Література

Нормативно-правові акти:

1. Про наукову і науково-технічну діяльність: Закон України від 26.11.2015 р. № 848-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19>.
2. Про науково-технічну інформацію: Закон України від 25.06.93 № 3323-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3322-12#Text>.
3. Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки: Закон України від 11.07.2001 р. № 2623-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2623-14>.
4. Про освіту: Закон України від 05.07.2017 р. № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
5. Про затвердження Порядку реєстрації та обліку відкритих науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт і дисертацій: Наказ Міністерства освіти і науки України від 27.10.2008 № 977. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0312-09#Text>.

Основна

1. Важинський С. Є., Щербак Т. І. Методика та організація наукових досліджень: навч. посіб. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 260 с. (<https://pedagogy.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/03/vajinskii-posibnyk.pdf>).
2. Коробочка О. М. Методологія та організація наукових досліджень : конспект лекцій. Дніпродзержинськ : ДДТУ, 2015. 100 с. (<http://lib.istu.edu.ua/index.php?p=23&id=3740>).
3. Рябовол Л. Т. Система законодавства про наукову та науково-технічну діяльність. *Наукові записки. Серія: Право*. 2018. Вип. 5. С. 4-10. (https://www.cuspu.edu.ua/images/nauk_zapiski/pravo/5_2018/4-10.pdf).
4. Швець Ф. Д. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. Рівне: НУВГП, 2016. 151 с. (<http://ep3.nuwm.edu.ua/3946/>).

Допоміжна:

1. Христинченко Н. П. Суб'єкти наукової діяльності в Україні. *Наше право*. 2014. № 5. С. 50-53. (<http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi->

bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=Nashp_2014_5_10).

Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України ім. І. І. Вернадського
www.nbuv.gov.ua.
2. Головний правовий портал України <http://www.ligazakon.ua/>

Тема № 6. Науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи (НДДКР): правове, інформаційне, нормативне, патентно-ліцензійне, матеріально-технічне забезпечення.

Семінарське заняття: супровід науково-дослідної та дослідно-конструкторських робіт.

Навчальна мета заняття: визначити особливості правового, інформаційного, нормативного, патентно-ліцензійного, матеріально-технічного забезпечення.

Кількість годин - 4 год. (денна форма навчання), - 0 год. (заочна форма навчання)

Навчальні питання:

1. Законодавче забезпечення науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт.
2. Етапи науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт.
3. Вимоги до оформлення звітів науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт.

Методичні вказівки до першого питання:

Вивчити положення Закону України «Про наукову та науково-технічну діяльність», Наказу МОНУ «Про затвердження Порядку реєстрації та обліку відкритих науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт і дисертацій» стосовно правового, інформаційного, нормативного, патентно-ліцензійного, матеріально-технічного забезпечення.

Методичні вказівки до другого питання:

Уточнити особливості науково-дослідних робіт (пошукового, теоретичного та експериментального характеру, що виконуються з метою визначення технічної можливості створення нової техніки в певні терміни. НДР поділяються на фундаментальні (одержання нових знань) і прикладні (застосування нових знань для розв'язання конкретних задач дослідження).

Дослідно-конструкторські роботи (ДКР) - комплекс робіт з розробки конструкторської документації на дослідний зразок виробу, виготовлення та випробувань дослідного зразка виробу, які виконуються за технічним завданням. Уточнити етапи НДР і ДКР.

Методичні вказівки до третього питання

Уточнити порядок виконання НДР і ДКР, вивчити вимоги до їх оформлення.

Теми рефератів

1. Ефективність науково-дослідних і дослідно-конструкторських

робіт: критерії та проблеми оцінювання.

2. Види систематизації результатів науково-дослідної та дослідно-конструкторської діяльності
3. Застосування ЕОМ у теоретичних дослідженнях.

Література

Нормативно-правові акти:

1. Про наукову і науково-технічну діяльність: Закон України від 26.11.2015 р. № 848-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19>.
2. Про інформацію: Закон України від 02.10.92 № 2658-XII (зі змінами 01.01.2022). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>.
3. Про науково-технічну інформацію: Закон України від 25.06.93 № 3323-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3322-12#Text>.
4. Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки: Закон України від 11.07.2001 р. № 2623-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2623-14>.
5. Про затвердження Порядку реєстрації та обліку відкритих науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт і дисертацій: Наказ Міністерства освіти і науки України від 27.10.2008 № 977. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0312-09#Text>.

Основна

1. Важинський С. Є., Щербак Т. І. Методика та організація наукових досліджень: навч. посіб. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 260 с. (<https://pedagogy.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/03/vajinskii-posibnyk.pdf>).
2. Коробочка О. М. Методологія та організація наукових досліджень : конспект лекцій. Дніпродзержинськ : ДДТУ, 2015. 100 с. (<http://lib.istu.edu.ua/index.php?p=23&id=3740>).
3. Рябовол Л. Т. Система законодавства про наукову та науково-технічну діяльність. *Наукові записки. Серія: Право*. 2018. Вип. 5. С. 4-10. (https://www.cuspu.edu.ua/images/nauk_zapiski/pravo/5_2018/4-10.pdf).
4. Швець Ф. Д. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. Рівне: НУВГП, 2016. 151 с. (<http://ep3.nuwm.edu.ua/3946/>).

Допоміжна:

1. Христинченко Н. П. Суб'єкти наукової діяльності в Україні. *Наше право*. 2014. № 5. С. 50-53. (http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=Nashp_2014_5_10)

Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України ім. І. І. Вернадського www.nbuv.gov.ua.
2. Сайт Верховної Ради України (законодавство) <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/main/>
3. Сайт журналу «Право України» <http://pravoua.com.ua/>

4. Головний правовий портал України <http://www.ligazakon.ua/>
5. Сайт Конституційного Суду України <http://www.ccu.gov.ua>

Тема 7. Форми, види науково-дослідної та дослідно-конструкторської діяльності у закладах вищої освіти.

Семінар: Особливості науково-дослідної та дослідно-конструкторської діяльності у закладах вищої освіти.

Навчальна мета заняття: визначити особливості науково-дослідної та дослідно-конструкторської діяльності у закладах вищої освіти.

Кількість годин - 4 год. (денна форма навчання), - 0 год. (заочна форма навчання)

Навчальні питання:

1. Цільово-програмні установки щодо організації науково-дослідної та дослідно-конструкторської діяльності у закладах вищої освіти.
2. Види науково-дослідної та дослідно-конструкторської діяльності у закладах вищої освіти.
3. Науково-дослідна діяльність здобувачів вищої освіти.

Методичні вказівки до першого питання:

Засадами організації НДР у закладах вищої освіти є органічна єдність змісту освіти і програм наукової діяльності, участь суб'єктів освітнього процесу у науково-дослідних і дослідно-конструкторських роботах, які проводяться у закладі вищої освіти.

Уточнити цілі проведення науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт у закладі вищої освіти, що полягають у розвитку природничих, гуманітарних, психолого-педагогічних, соціально-економічних наук, підготовка наукових і науково-педагогічних працівників.

Серед завдань науково-дослідної та дослідно-конструкторської діяльності у закладах вищої освіти актуальними виокремимо дослідження і розвиток теоретичних і методологічних основ формування та розвитку вищої освіти. Підтвердити зазначене положеннями з Закону України «Про вищу освіту».

Методичні вказівки до другого питання:

Дослідити форми та види науково-дослідної та дослідно-конструкторської діяльності у закладах вищої освіти: виконання НДР за комплексними темами (проектами), виконання НДР за індивідуальними програмами (дисертації, монографії), участь у реалізації державних і галузевих програм, виконання договірних досліджень за замовленнями, реалізація науково-експертної роботи та ін.

Розширити цей перелік внаслідок аналізу організації науково-дослідної та дослідно-конструкторської діяльності у закладі вищої освіти, в якому Ви працюєте.

Методичні вказівки до другого питання:

Звернути уваги на види науково-дослідної та дослідно-конструкторської діяльності здобувачів закладах вищої освіти: реферат, курсова робота (реферативна, дослідницька), дипломна робота (дипломний проект, дипломний твір), магістерська робота. Наукова робота студентів, що виконується поза

навчальним часом, організується у вигляді: участі студентів у виконанні досліджень з тематики держбюджетних та госпрозрахункових науково-дослідних робіт кафедр та наукових підрозділів вузів; організації студентських наукових гуртків, студентських конструкторських, технологічних та інших бюро; лекторської роботи з поширення знань у сфері науки, техніки, культури; тощо. Велику роль в організації наукової роботи студентів відіграють студентські наукові товариства— добровільні студентські об'єднання, що організуються у вищих навчальних закладах з метою залучення студентів до науково-дослідної роботи, поширення й узагальнення досвіду цієї роботи, підвищення якості підготовки та виховання майбутніх фахівців, здатних творчо застосовувати у практичній діяльності досягнення науково-технічного і культурного прогресу.

Теми рефератів

1. Науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.
2. Види науково-дослідної та дослідно-конструкторської діяльності у закладах вищої освіти.
3. Раціональна організація праці у процесі наукових досліджень.

Література

1. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
2. Про наукову і науково-технічну діяльність: Закон України від 26.11.2015 р. № 848-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19>.
3. Про інформацію: Закон України від 02.10.92 № 2658-XII (зі змінами 01.01.2022). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>.
4. Про науково-технічну інформацію: Закон України від 25.06.93 № 3323-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3322-12#Text>.
5. Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки: Закон України від 11.07.2001 р. № 2623-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2623-14>.
6. Про освіту: Закон України від 05.07.2017 р. № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.

Основна

1. Коробочка О. М. Методологія та організація наукових досліджень : конспект лекцій. Дніпродзержинськ : ДДТУ, 2015. 100 с. (<http://lib.istu.edu.ua/index.php?p=23&id=3740>)
2. .

Допоміжна:

1. Христинченко Н. П. Суб'єкти наукової діяльності в Україні. *Наше право*. 2014. № 5. С. 50-53. (http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=Nashp_2014_5_10).

Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України ім. І. І. Вернадського
www.nbuv.gov.ua.

Тема 8. Загально-наукові та спеціально-юридичні методи досліджень на правову тематику.

Семінар: Наукові підходи у дослідженнях з правової тематики

Навчальна мета заняття: визначити загально-наукові та спеціально-юридичні методи досліджень на правову тематику.

Кількість годин - 4 год. (денна форма навчання), - 2 год. (заочна форма навчання)

Навчальні питання:

1. Теоретичні основи правових досліджень.
2. Логічні підходи, актуальні у правових дослідженнях.
3. Спеціально-юридичні методи наукових досліджень.

Методичні вказівки до першого питання:

Звернути уваги на те, що загальні методи наукового дослідження - це система принципів, прийомів, що мають загальний, універсальний характер, є абстрактними, суворо не регламентовані, не піддаються формалізації та математизації і не замінюють спеціальних методів (методів окремих наук). Загальнонаукові методи дослідження можна класифікувати залежно від рівнів пізнання - емпіричного або теоретичного, на яких вони (методи) застосовуються. До основних методів, які використовуються на емпіричному рівні дослідження, можуть бути віднесені: спостереження, порівняння, вимірювання, експеримент, абстрагування, аналіз і синтез. До основних методів, які використовуються на теоретичному рівні дослідження, можуть бути віднесені: індукція і дедукція, ідеалізація, формалізація та інші.

Методичні вказівки до другого питання:

В юридичних дослідженнях актуальними є логічні закони, що мають нормативний характер. До цих законів відносять: закон тотожності, закон протиріччя, закон виключення третього та закон достатньої підстави.

Методичні вказівки до третього питання:

Наукові методи досліджень з правової тематики: етапи розробки концепції розвитку правової сфери, історико-правовий підхід; порівняльно-правовий підхід. До спеціальних методів досліджень з правової тематики належать: методи вибіркового спостереження; таблічно-графічні методи; методи за видами аналізу; методи прогнозування.

Теми рефератів:

1. Зміст та складові науково-дослідного процесу.
2. Спеціальні методи досліджень з правової тематики.
3. Логічні підходи в теоретичних дослідженнях.

Література

Основна

1. Важинський С. Є., Щербак Т. І. Методика та організація наукових досліджень: навч. посіб. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 260 с.

(<https://pedagogy.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/03/vajinskii-posibnyk.pdf>).

2. Рябовол Л. Т. Система законодавства про наукову та науково-технічну діяльність. *Наукові записки. Серія: Право*. 2018. Вип. 5. С. 4-10. (https://www.cuspu.edu.ua/images/nauk_zapiski/pravo/5_2018/4-10.pdf).

3. Швець Ф. Д. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. Рівне: НУВГП, 2016. 151 с. (<http://ep3.nuwm.edu.ua/3946/>).

Допоміжна:

1. Баранова Ю. О. Методологічні правила порівняльно-правових досліджень: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: 12.00.01. Одеса, 2015. 28 с. (<http://dspace.onua.edu.ua/handle/11300/3225>).

2. Габаковська Х. В. Дослідницький підхід як елемент методології у сучасній юриспруденції: дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: 12.00.01. Івано-Франківськ, 2018. 207 с. (http://ek.nlu.edu.ua/cgi-bin/irbis64r_01/cgiirbis_64.exe?C21COM=S&I21DBN=PRAVO&P21DBN=PRAVO&S21FMT=fullweb&S21ALL=%28%3C.%3EU%3D340.115%28043.3%29%3C.%3E%29&FT_REQUEST=&FT_PREFIX=&Z21ID=&S21STN=1&S21REF=5&S21CNR=20).

Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України ім. І. І. Вернадського
www.nbuv.gov.ua.

Тема 9. Бібліотечно-бібліографічні джерела та Інтернет-ресурси науково-дослідної та дослідно-конструкторської діяльності.

Семінар: Інформаційне забезпечення науково-дослідної та дослідно-конструкторської діяльності.

Навчальна мета заняття: ознайомитися з вимогами щодо інформаційного забезпечення науково-дослідної та дослідно-конструкторської діяльності.

Кількість годин - 4 год. (денна форма навчання), - 2 год. (заочна форма навчання).

Навчальні питання:

1. Класифікація інформації. Види джерел інформації.
2. Особливості роботи з бібліотечними джерелами інформації.
3. Інформаційно-комунікаційні технології опрацювання науково-літературних джерел.

Методичні вказівки до першого питання

За першим питання доцільно розглянути класифікацію інформації за різними підставами. Так, наукова інформація поділяється на такі різновиди: природничо-наукова; техніко-технологічна; економічна; соціально-політична. Уточнити зміст наукового документа, або документа науково-технічної інформації. Документи науково-технічної інформації представлені такими основними групами: друковані, машинописні (рукописні). Друковані джерела інформації включають: навчальні матеріали; наукові матеріали; нормативні матеріали; статистичні матеріали; інші матеріали. Наукові матеріали видаються у вигляді монографій, узагальнюючих наукових праць, збірників статей,

рефератів, тез, в яких висвітлюються різні наукові проблеми. Нормативні матеріали видаються органами законодавчої та виконавчої влади різних рівнів у вигляді законів, наказів, інструкцій, положень (стандартів) тощо і містять основні норми й правила та є основою для здійснення будь-якої діяльності. Група інших матеріалів представлена науково-популярними, рекламними, патентно-ліцензійними, довідковими, бібліографічними, виробничими матеріалами тощо. До рукописних документів відносять носії інформації, які не пройшли редакційно-видавничу обробку і не виготовлені поліграфічним способом (дисертації, науково-технічні звіти, документи обліку господарської діяльності тощо).

У контексті вивчення дисципліни особливу увагу доцільно звернути на зміст звіту з науково-дослідної роботи (НДР) - науково-технічного документа, який містить систематизовані дані про науково-дослідну роботу, описує процес чи результати науково-технічного дослідження. Звіт з НДР є рукописною працею, яка оформлюється і розмножується в обмеженій кількості екземплярів (від трьох до п'яти). Обсяг звіту може коливатися від декількох аркушів, які оформляються у вигляді брошури, до декількох сотень аркушів, які оформляються у вигляді однієї чи декількох книг. Особливим видом рукописних документів є депоновані твори. Депонованими називаються наукові роботи, розраховані на обмежене коло користувачів. Депонування здійснюється централізовано органами науково-технічної інформації, функції яких в Україні виконує Інститут науково-технічної і економічної інформації. Відомості про депоновані твори оперативно наводяться у реферативних та інших журналах. Депонування здійснюється з метою ознайомлення вчених і спеціалістів з рукописами статей, оглядів, монографій, матеріалів конференцій, з'їздів, нарад і симпозіумів вузькоспеціального характеру, які недоцільно видавати масово (як книги, журнали, брошури).

У науковій діяльності застосовується поділ документальних джерел інформації на дві категорії: первинні і вторинні. Звернути увагу на класифікацію інформаційного забезпечення науково-дослідного процесу: професійно-інформаційна комунікація; пізнавальність інформації; зміст інформаційного забезпечення.

Методичні вказівки до другого питання:

При розгляді другого питання доцільно звернути увагу на вивчення шляхів пошуку інформації в бібліотеці як культурно-освітньому закладі, що збирає друковані та рукописні матеріали, здійснює їх спеціальне опрацювання, організовує збереження та забезпечення книгами читачів.

Методичні вказівки до третього питання:

Сучасні технології дозволяють здійснювати пошук інформації через мережу Інтернет за допомогою пошукових систем та у бібліотеках. Звернути увагу на переваги пошуку інформації в Інтернет, головним принципом використання якого є відкритість. Через Інтернет можна знайти книги, журнали, дисертації, автореферати та іншу потрібну для наукової роботи літературу. Корисність цього способу полягає у тому, що можна працювати з каталогами бібліотек без відриву від роботи. Перед відвіданням бібліотеки для роботи з літературою проводиться

пошук джерел, який можна здійснювати як в систематичному, так і в алфавітному каталогах. При пошуку інформації в Інтернет - бібліотеках використовуються загальні правила пошуку інформації в електронних базах даних.

Теми рефератів:

1. Застосування ЕОМ у теоретичних дослідженнях.
2. Основи наукового моделювання.
3. Основні функції та етапи побудови моделей систем.
4. Сутність, особливості та стиль наукового мислення.
5. Психологічні аспекти формування наукового мислення.
6. Історія розвитку бібліотек в Україні.

Нормативно-правові акти:

1. Про інформацію: Закон України від 02.10.92 № 2658-XII (зі змінами 01.01.2022). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>.
2. Про науково-технічну інформацію: Закон України від 25.06.93 № 3323-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3322-12#Text>.
3. Про затвердження Порядку реєстрації та обліку відкритих науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт і дисертацій: Наказ Міністерства освіти і науки України від 27.10.2008 № 977. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0312-09#Text>.

Основна

1. Коробочка О. М. Методологія та організація наукових досліджень : конспект лекцій. Дніпродзержинськ : ДДТУ, 2015. 100 с. (<http://lib.istu.edu.ua/index.php?p=23&id=3740>).

Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України ім. І. І. Вернадського www.nbuv.gov.ua.

Тема 10. Експертиза як невід'ємна складова науково-дослідної та дослідно-конструкторської діяльності.

Семінар: Експертиза науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт.

Навчальна мета заняття: з'ясувати сутність експертизи науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт як способу забезпечення їх новизни, теоретичної та практичної значущості.

Кількість годин - 4 год. (денна форма навчання), - 0 год. (заочна форма навчання).

Навчальні питання:

1. Сутність наукової експертизи фундаментальних і прикладних досліджень.
2. Суб'єкти експертизи у процесі науково-дослідної та дослідно-конструкторської діяльності.
3. Визначення ефективності науково-дослідної та дослідно-

конструкторських робіт.

Методичні вказівки до першого питання:

Наукова експертиза є невід'ємним елементом фундаментальних і дослідних досліджень, спрямованим на забезпечення актуальності їх тематики, визначення їх рівня та суспільно-політичних наслідків. Контроль якості науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт здійснюється через звітування та систематичне наукове оцінювання результатів науково-дослідної роботи.

Методичні вказівки до другого питання:

До участі в експертизі НДДКР за Комплексними програмами за договорами залучаються фахівці з інших установ і організацій.

Науково-експертна робота проводиться з участю наукових і науково-педагогічних працівників у вчених радах, спеціалізованих і вчених радах, науково-технічних радах органів державної влади, робочих комісіях з підготовки проєктів нормативно-правових актів, програмних документів державного та регіонального рівнів, експертного оцінювання проєктів нормативно-правових актів і наукових програм; рецензування наукових і науково-методичних програм.

Методичні вказівки до третього питання:

За третім питанням важливо усвідомити, що результатом НДДКР є досягнення наукового, науково-технічного, економічного, фінансово-економічного, соціального та екологічного ефектів. Необхідно усвідомити критерії ефективності науково-дослідної та дослідно-конструкторської діяльності, а саме: наукової значущості, обсягу наукової продукції, економії суспільних витрат.

Ефективність роботи науково-дослідної групи або організації оцінюють за кількома критеріями: середньорічним виробітком НДР (ДКР); кількістю впроваджених тем; економічною ефективністю від впровадження НДР (ДКР); загальним економічним ефектом; кількістю одержаних авторських свідоцтв та патентів на винаходи; кількістю проданих ліцензій або валютною виручкою. Корисно ознайомитися із спеціальними математичними методами оцінювання ефективності НДР (ДКР), зокрема критерієм новизни.

Теми рефератів:

1. Принципи наукової експертизи.
2. Математичні методи оцінювання ефективності науково-дослідної та дослідно-конструкторської діяльності.
3. Експертна діяльність наукових і науково-педагогічних працівників закладів вищої освіти.

Література

Нормативно-правові акти:

1. Про наукову і науково-технічну діяльність: Закон України від 26.11.2015 р. № 848-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19>.
2. Про інформацію: Закон України від 02.10.92 № 2658-XII (зі змінами 01.01.2022). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>.
3. Про науково-технічну інформацію: Закон України від 25.06.93 № 3323-XII.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3322-12#Text>.

4. Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки: Закон України від 11.07.2001 р. № 2623-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2623-14>.

5. Про затвердження Порядку реєстрації та обліку відкритих науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт і дисертацій: Наказ Міністерства освіти і науки України від 27.10.2008 № 977. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0312-09#Text>.

Основна

1. Коробочка О. М. Методологія та організація наукових досліджень : конспект лекцій. Дніпродзержинськ : ДДТУ, 2015. 100 с. (<http://lib.istu.edu.ua/index.php?p=23&id=3740>).

2. Рябовол Л. Т. Система законодавства про наукову та науково-технічну діяльність. *Наукові записки. Серія: Право*. 2018. Вип. 5. С. 4-10. (https://www.cuspu.edu.ua/images/nauk_zapiski/pravo/5_2018/4-10.pdf).

Допоміжна:

1. Христинченко Н. П. Суб'єкти наукової діяльності в Україні. *Наше право*. 2014. № 5. С. 50-53. (http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=Nashp_2014_5_10)

Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України ім. І. І. Вернадського www.nbuv.gov.ua.
2. Сайт журналу «Право України» <http://pravoua.com.ua/>
3. Головний правовий портал України <http://www.ligazakon.ua/>

4. Рекомендована література (основна, допоміжна), інформаційні ресурси в Інтернеті

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України від 28.06.1996 р. (зі змінами і доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254k/96-вр>.

2. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.

3. Про наукову і науково-технічну діяльність: Закон України від 26.11.2015 р. № 848-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19>.

4. Про інформацію: Закон України від 02.10.92 № 2658-XII (зі змінами 01.01.2022). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>.

5. Про науково-технічну інформацію: Закон України від 25.06.93 № 3323-XII.

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3322-12#Text>.

6. Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки: Закон України від 11.07.2001 р. № 2623-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2623-14>.

7. Про освіту: Закон України від 05.07.2017 р. № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.

8. «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій»: Закон України № 45 01.10.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/143-16#Text>.

9. Про затвердження Порядку реєстрації та обліку відкритих науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт і дисертацій: Наказ Міністерства освіти і науки України від 27.10.2008 № 977. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0312-09#Text>.

Основна

1. Важинський С. Є., Щербак Т. І. Методика та організація наукових досліджень: навч. посіб. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 260 с. (<https://pedagogy.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/03/vajinskii-posibnyk.pdf>).

2. Новіков Є. А. Правове регулювання діяльності мережі трансферу технологій : монографія. Харків : НДІ ПЗІР НАПрНУ, 2019. 173 с. (<https://ndipzir.org.ua/archives/5995>).

3. Коробочка О. М. Методологія та організація наукових досліджень : конспект лекцій. Дніпродзержинськ : ДДТУ, 2015. 100 с. (<http://lib.istu.edu.ua/index.php?p=23&id=3740>).

4. Рябовол Л. Т. Система законодавства про наукову та науково-технічну діяльність. *Наукові записки. Серія: Право*. 2018. Вип. 5. С. 4-10. (https://www.cuspu.edu.ua/images/nauk_zapiski/pravo/5_2018/4-10.pdf).

5. Швець Ф. Д. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. Рівне: НУВГП, 2016. 151 с. (<http://ep3.nuwm.edu.ua/3946/>).

Допоміжна:

1. Баранова Ю. О. Методологічні правила порівняльно-правових досліджень: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: 12.00.01. Одеса, 2015. 28 с. (<http://dspace.onua.edu.ua/handle/11300/3225>).

2. Габаковська Х. В. Дослідницький підхід як елемент методології у сучасній юриспруденції: дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: 12.00.01. Івано-Франківськ, 2018. 207 с. (http://ek.nlu.edu.ua/cgi-bin/irbis64r_01/cgiirbis_64.exe?C21COM=S&I21DBN=PRAVO&P21DBN=PRAVO&S21FMT=fullweb&S21ALL=%28%3C.%3EU%3D340.115%28043.3%29%3C.%3E%29&FT_REQUEST=&FT_PREFIX=&Z21ID=&S21STN=1&S21REF=5&S21CNR=20).

3. Христинченко Н. П. Суб'єкти наукової діяльності в Україні. *Наше право*. 2014. № 5. С. 50-53. (http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&S21P03=FILA=&S21STR=Nashp_2014_5_10).

Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України ім. І. І. Вернадського www.nbuv.gov.ua.
2. Сайт Верховної Ради України (законодавство) <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/main/>
3. Сайт журналу «Право України» <http://pravoua.com.ua/>
4. Головний правовий портал України <http://www.ligazakon.ua/>
5. Сайт Конституційного Суду України <http://www.ccu.gov.ua>

